

LIETUVOS TAEKWONDO FEDERACIJA

Vytienio 47-2, Vilnius; tel: +370 670 217 01, fax: +370 52 333 966; e-mail: taekwondolt@yahoo.com; www.taekwondo.lt

PATVIRTINTA
Lietuvos taekwondo federacijos
delegatų suvažiavimo
2018 m. spalio mėn. 6 d.
sprendimu

ATSAKOMYBĖS UŽ BRUTALŲ SPORTININKŲ IR ŽIŪROVŲ ELGESĮ PER SPORTO VARŽYBA TAISYKLĖS

I. SKIRTA SPORTININKAMS

Sportas – fizinės veiklos forma, reikalaujanti varžymosi maksimaliomis dvasinėmis ir fizinėmis pastangomis, visa tai darant laikantis pagarbos varžovui, garbingos kovos ir taikos principų. Tačiau pasitaiko atveju, kai sportininkai naudoja fizinę jėgą vadovaudamiesi ne sportiniais principais ir tikslais, o kitais motyvais, – tiesiog išreiškia pyktį ar kompensuoja nesugebėjimą veikti pagal varžybų taisykles. Sveikatos sutrikdymas, padarytas pažeidžiant sportines taisykles, yra nepageidaujamas rezultatas, ypač jei tai daroma tikslingai.

Sportas šiandien – pagal tam tikras taisykles organizuojama specifinė fizinių ir intelektualinių užsiėmimų rūšis, derinant fizinius ir intelektualinius gebėjimus, skirta varžymuisi. Todėl pagrindinė sporto, kaip veiklos, išraiška – kūno judesiai, fizinės jėgos naudojimas. Sportas tarytum unikali ir išskirtinė gyvenimo sritis, kur už atitinkantį taisykles fizinės jėgos naudojimą asmenims nekyla teisinė atsakomybė, ir, priešingai – sportininkai, pasižymintys geresnėmis fizinėmis savybėmis, efektyvesniu jėgos naudojimu, yra sveikinami, gerbiami ir net šlovinami.

Tarptautinis teisinis fizinio smurto reguliavimas sporte yra itin skurdus. Paminėtina bene vienintelė Europos konvencija dėl žiūrovų brutalaus elgesio per sporto varžybas ir ypač futbolo renginius. Tuo tarpu fizinio smurto tarp žaidėjų reglamentavimo nėra, o remiamasi bendraisiais Europos žmogaus teisių konvencijos principais, skelbiančiais, jog žmogaus kūnas neliečiamas, niekas negali patirti fizinio smurto. Vadinasi, valstybės, pasitelkdamos nacionalinę teisę, pačios reguliuoja fizinio smurto sporte traktavimą ir atsakomybę už jo panaudojimą.

Kontaktinis sportas (angl. contact sport; rus. контактный спорт 23), pasireiškiantis sporto šakos arba rungties, kuriose sportinės kovos dalyvių tarpusavio sąlytis (susidūrimas) yra leidžiamas taisyklių, t. y. sudedamoji sporto šakos dalis. Tai boksas, futbolas, regbis, ledo ritulys, krepšinis, kovos menai ir kt.

Ribinis smurtas, kai fizinė jėga tiesiogiai nenukreipta į varžovo kūną, jos naudojimo paskirtis šalutinės su varžovu nesusijusios užduoties įvykdymas (įmesti kamuolį į krepšį, įmušti įvartį ir pan. krepšinis, futbolas, regbis)

Kriminalinis smurtas, kai šiurkščiai pažeidžiant taisykles fizinė jėga tiesiogiai

LIETUVOS TAEKWONDO FEDERACIJA

Vytienio 47-2, Vilnius; tel: +370 670 217 01, fax: +370 52 333 966; e-mail: taekwondolt@yahoo.com; www.taekwondo.lt

nukreipta į varžovo kūną, siekiant sutrikdyti sveikatą, neretai sukelti sunkius padarinius. Kriminalinis smurtas išeina už priimtinos fizinės jėgos pasireiškimo būdų, kai vienas iš sportininkų imasi itin agresyvios, neproporcingos ir šurkščios jėgos naudojimo, kuri nėra priimtina kitiems sportininkams, kadangi šurkščiai pažeidžia žaidimo taisykles bei sukelia sveikatos sutrikdymus. Todėl *atsiranda pagrindas taikyti teisės normas, numatančias atsakomybę už sveikatos sutrikdymus*. Tokia atsakomybės rūšimi galėtų būti baudžiamoji atsakomybė.

Baudžiamojoje teisėje fizinio smurto samprata apima veiksmus, kuriais pažeidžiama kito žmogaus kūno neliečiamybė, daroma žala sveikatai arba atimama gyvybė, taip pat ir veiksmus, kuriais siekiama tokią žalą padaryti. Todėl pateiktas teisinis fizinio smurto apibrėžimas taikomas išskirtinai tais atvejais, kai fizinė jėga naudojama šurkščiai pažeidžiant sporto taisykles.

II. SKIRTA ŽIŪROVAMS

Nustatomos prevencinės priemonės sporto varžybų vietose:

Lietuvos taekwondo federacija, kaip sporto organizacija, yra atsakinga už saugumą ir apskritai už tvarkingą savo organizuojamų varžybų eigą. Todėl siekdama išvengti brutalaus žiūrovų elgesio per taekwondo varžybas ir jį kontroliuoti, įsipareigoja užtikrinti, kad būtų parengtos ir įgyvendintos priemonės, skirtos užkirsti kelią brutaliai žiūrovų elgesiui ir jį kontroliuoti, visų pirma stengdamasi:

1. užtikrinti, kad ir sporto varžybų prieigose, ir pačiose sporto varžybų vietose, taip pat prie kelių, kuriais vyksta žiūrovai, būtų pasitelkiamos pakankamos viešosios tvarkos palaikymo pajėgos, galinčios užkirsti kelią galimiems brutalaus žiūrovų elgesio protrūkiams;

2. sudaryti sąlygas policijos pajėgoms skirtingose vietovėse, kurios yra susijusios su varžybomis arba gali tapti su jomis susijusiomis, glaudžiai bendradarbiauti ir keistis reikiama informacija;

3. taikyti ir prireikus priimti teisės aktus, numatančius atitinkamas bausmes arba atitinkamais atvejais administracines priemones asmenims, pripažintiems kaltais dėl nusizengimų, susijusių su brutaliu žiūrovų elgesiu;

4. skatinti tinkamą sporto sirgalių klubų veiklos organizavimą ir jų narių gerą elgesį, taip pat tvarkdarius iš klubų narių tarpo, kurie padėtų valdyti žiūrovus, teiktų jiems informaciją varžybų metu ir lydėtų sirgalių grupes, vykstančias į svertimoje aikštėje vykstančias varžybas, skyrimą

Lietuvos taekwondo federacija siekia užtikrinti, prireikus priimdama reikiamus teisės aktus, numatančius sankcijas už taisyklių nesilaikymą, arba kitais atitinkamais būdais, kad tais atvejais, kai galimi brutalaus žiūrovų elgesio protrūkiai, sporto organizacijos ir klubai, prireikus kartu su sporto salių savininkais ir valdžios institucijomis, pagal valstybės įstatymuose apibrėžtą savo kompetenciją imtųsi praktinių priemonių sporto varžybų vietose ir šalia jų užkirsti kelią brutaliai žiūrovų elgesiui arba jį kontroliuoti, o visų pirma:

LIETUVOS TAEKWONDO FEDERACIJA

Vytienio 47-2, Vilnius; tel: +370 670 217 01, fax: +370 52 333 966; e-mail: taekwondolt@yahoo.com; www.taekwondo.lt

a) siektų garantuoti, kad sporto varžybų vietos būtų suprojektuoti ir pastatyti taip, kad būtų sudarytos sąlygos žiūrovų saugumui laiduoti, juose nebūtų vietų, kuriose lengvai galėtų kilti riaušės tarp žiūrovų, būtų galima veiksmingai kontroliuoti minią, būtų įrengti reikiami barjerai ir užtvaros, ir galėtų veikti apsaugos tarnybos ir policijos pajėgos;

b) veiksmingai atskirtų varžovų komandų sirgalius, skirdami atvykstančios komandos sirgalių grupėms, juos įleidus į stadioną, atskiras tribūnas;

c) griežtai kontroliuojant bilietų pardavimą užtikrintų, kad sirgaliai bus minėtuoju būdu atskirti, ir imtųsi ypatingų atsargumo priemonių prieš pat rungtynių pradžią;

d) jei tik teisiškai galima, pašalintų iš sporto varžybų vietų ar varžybų arba neleistų į juos patekti asmenims, kurie yra žinomi arba potencialūs riaušių sukėlėjai, arba yra apsvaigę nuo alkoholio ar narkotikų;

e) sporto varžybų vietose įrengtų efektyvią garsiakalbių sistemą pranešimams žiūrovams skelbti ir pasirūpintų, kad ji visais atvejais prireikus būtų naudojama, taip pat pasirūpintų, kad žiūrovai būtų aprūpinami rungtynių programomis ir kitais informaciniais leidiniais, ntokiu būdu skatinant žiūrovus tinkamai elgtis;

f) uždraustų žiūrovams įsinešti į sporto varžybų vietas alkoholinių gėrimų; apribotų, o dar geriau – uždraustų prekybą alkoholiniais gėrimais ir bet kokį jų platinimą sporto varžybų vietose ir užtikrintų, kad visi parduodami gėrimai būtų pavojaus nekeliančiuose induose;

g) pasirūpintų kontrole, siekiant užtikrinti, kad žiūrovai neįsineštų į sporto varžybų vietas daiktų, kurie galėtų būti panaudoti smurto veiksams, taip pat petardų ir panašių įtaisų;

h) užtikrintų, kad prieš rungtynes ryšių pareigūnai aptartų su atitinkamomis valdžios institucijomis priemones, kurių reikėtų imtis miniai kontroliuoti, kad nustatytos taisyklės būtų įgyvendinamos bendrais suderintais veiksmais.

Tvarkos pažeidėjų išaiškinimas ir nubaudimas

Lietuvos taekwond federacija gerbdama egzistuojančią teisinę tvarką ir teismų nepriklausomumo principą, stengiasi užtikrinti, kad už smurto aktus ar kitokį nusikalstamą elgesį atsakingi žiūrovai būtų identifikuoti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis tinkamo teisinio proceso reikalavimų.
